

ГРІНГОРН

Любий читачу, чи знаєш ти, що означає слово «грінгорн»⁶? Це надзвичайно образливе і принизливе слово для кожного, кого так називають!

Грінгорн — це людина, яка ще зелена, тобто недосвідчений новачок, який нічого не знає і змушений дуже сторожко поводитися зі своїми ріжками, якщо хоче уникнути небезпеки наразитися ними на щось неприємне.

Грінгорн — це той, хто не встає зі свого стільця, щоб дати місце жінці; той, хто вітається з господарем дому раніше, ніж віддає поклін господині та доньці; той, хто не вміє правильно заряджати рушницю і запихає спершу клейтух, потім кулю, а вже аж тоді сипле порох. Грінгорн або взагалі не знає англійської, або ж його англійська занадто книжна і штучна. Англійська, якою розмовляють янки, не кажучи вже про місцеві діалекти, — це для нього жахіття. Ці мови не вкладаються йому в голову, і язик його не повертається вимовляти такі слова. Грінгорн вважає ракуна опосумом⁷,

⁶ Грінгорн (англ. Greenhorn) — у буквальному значенні «зеленорогий», тобто — недосвідчений новачок.

⁷ Раку́н, або американський енот-полоскун, — рід нічних хижих ссавців родини ракунових. Опóсум — рід сумчастих ссавців, що мешкають у Північній та Південній Америці.

а вродливу мулатку — метискою⁸. Грінгорн курить цигарки і зневажає тих, хто курить люльку та спльовує. Якщо грінгорн дістає ляпаса від ірландця, то біжить до судді замість, як це зробив би на його місці кожен справжній янки, просто застрелити негідника на місці. Грінгорн плутає слід індика з ведмежим, а тендітний спортивний човен — із лайнером, який курсує по Міссісіпі⁹. Грінгорн соромиться виставляти свої брудні черевики на коліна інших подорожніх і не наважується сьорбати, як буйвіль, поїдаючи свою зупу. Грінгорн волочить зі собою у прерію мацулку завбільшки з велетенський гарбуз і десять пудів мила, і все це лише задля додержання чистоти тіла, а до цього докладає ще й компас, який уже на третій або на четвертий день показує в усі можливі напрямки, тільки не на північ. Грінгорн нотує собі вісімсот індіанських висловів, а коли дорогою зустрічає першого-ліпшого червоношкірого, то усвідомлює, що вчора відправив усі ці записи в конверті додому замість листа рідним, а лист натомість залишив собі. Грінгорн купує порох, а коли хоче зробити перший постріл, то зауважує, що замість пороху йому продали тирсу. Грінгорн протягом п'яти років вивчав астрономію, а проте може як завгодно довго дивитися на зоряне небо і не розуміти, котра година. Грінгорн так незграбно запихає собі за пояс ножа

⁸ Метіси — нащадки міжрасових шлюбів європеоїдів та індіанців. Мулати — нащадки змішаних шлюбів представників негроїдної та європеїдної рас.

⁹ Міссісіпі — найдовша ріка у США, одна з найбільших рік світу, тривалий час була кордоном між освоєними і ще вільними територіями.

Боуї¹⁰, що коли нахиляється, то лезо коле йому в стегно. Грінгорн розводить посеред лісу Дикого Заходу¹¹ таке сильне вогнище, що полум'я підіймається вище дерев, а потім, коли його знаходять і вбивають індіанці, дивується, як же їм вдалося його знайти. Грінгорн — це грінгорн, і таким грінгорном був тоді і я.

Але Ви не подумайте, що я знав або мав хоч найменшу підозру, що таке образливе прізвисько може стосуватися й мене! О ні! Бо найприкметнішою особливістю кожного грінгорна є те, що «зеленими» він може вважати усіх, але тільки не себе самого!

Навпаки, я вважав себе надзвичайно розумним і досвідченим, бо ж, як то кажуть, здобув вищу освіту й ніколи не боявся іспитів. А те, що життя стає справжньою і єдиною школою, в якій ти щодня і щогодини мусиш складати іспити перед серйозною комісією, про це я тоді у своїй юності і не здогадувався. Мені було тісно на батьківщині, я мріяв розширити горизонти, щоби згодом краще дбати про своїх близьких. Це, а також вроджений потяг до дії привели мене за океан до Сполучених Штатів, де на той час були набагато кращі умови для юнака, який хотів чогось досягнути в житті. Я міг би знайти собі непогане місце

¹⁰ Ніж Боуї — великий ніж (довжина приблизно 25 см, а ширина леза близько 4 см) особливої форми (широкий, із верхнім скосом наприкінці леза, s-подібною чи прямою бронзовою гардою), з'явився у США у тридцятих роках XIX ст. Вважається, що такий тип ножа придумав американський полковник Джеймс Боуї.

¹¹ Дикий Захід — назва територій, що сьогодні становлять західну частину США, у період між Громадянською війною у США (1861–1865) і 1890 роком.

у східних штатах, але мені кортіло на захід. То тут, то там я заробив трохи грошей і незабаром прибув до Сент-Луїса¹², зовні бездоганний і з почуттям великої радості та відваги. Доля привела мене в німецьку родину, де я влаштувався домашнім учителем. У цьому колі обертався такий собі дивак містер Генрі: він виготовляв зброю і виконував свою роботу з самопошва-тою справжнього митця, зі старосвітською гордістю називаючи себе містером Генрі, зброярем.

Цей чоловік дуже любив людей, хоча зовні скидався радше на людиноненависника: він ні з ким не дружив, окрім уже згаданої родини, і навіть зі своїми клієнтами спілкувався так грубо і фамільярно, що вони зверталися до нього лише тому, що його вироби вирізнялися надзвичайно високою якістю. Він втратив дружину і дітей через якесь жахливе нещастя, але ніколи не розповідав про це, хоча з його натяків я зрозумів, що вони загинули під час бандитського нападу. І саме це зробило його таким брутальним. Він, мабуть, і сам не здогадувався, що став справжнім хамом. Але в глибині душі він був м'яким і добросердим, і я часто бачив, як зволожувалися його очі, коли я розповідав про свою батьківщину і домашніх, за якими сумував і досі сумую.

Чому він, цей старий чоловік, відчув таку симпатію саме до мене, чужого йому юнака, я не знав, аж поки одного разу він сам не зізнався мені. Відколи я жив у цій родині, він став заходити частіше, ніж раніше, слухав мої уроки, опісля розмовляв зі мною, а одного разу взагалі запросив мене до себе у гості. Такої честі ще не дочекався ніхто з його знайомих, тож я теж боявся зло-

¹² Сент-Луїс — місто і порт над рікою Міссісіпі (штат Міссурі).